

2017-10-05

Hans Strandlund

Till
Regionstyrelsen för svar
Regionfullmäktige för kännedom

Granskning av intern kontroll avseende behörigheter i ekonomisystem samt hantering av leverantörsfakturor och manuella betalningar

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland genomfört en granskning av regionens interna kontroll avseende behörigheter i ekonomisystem samt hantering av leverantörsfakturor och manuella betalningar.

Efter genomförd granskning gör vi bedömningen att regionstyrelsen till viss del har en tillfredsställande intern kontroll avseende behörigheter i ekonomisystem samt hantering av leverantörsfakturor och manuella betalningar. Till stora delar ser hanteringen bra ut, men bland de brister vi funnit kan följande iakttagelser nämnas:

- Granskningen visar att det finns vissa kontroller för när behörigheter ska avslutas, däremot finns en risk att behörighetsnivån inte förändras löpande under året om en person byter roll internt.
- Verifieringen visar att på en stor skillnad avseende följsamheten av rutiner mellan kontona personalrepresentation och representation, som kontrolleras manuellt av Ekonomiservice, samt resor och kurs- och konferenskostnader som inte kontrolleras manuellt. Avseende resor saknar 15 av de 20 kontrollerade verifikationerna ett angivet syfte som styrker ett nära samband med verksamheten.

Vi rekommenderar regionstyrelsen att:

- Se över om användaren med behörighet till samtliga fyra identifierade områdena i leverantörsfakturbedjan verkligen behöver alla dessa (enligt uppgift i samband med sakgranskning ska detta redan vara hanterat).
- Se över rutinerna för resor samt kurs- och konferenskostnader och om dessa behöver stärkas med att, exempelvis, kontrolleras manuellt.

Iakttagelser och bedömningar framgår i bifogad rapport. Revisorerna önskar svar från regionstyrelsen senast 2018-01-31.

FÖR REGIONENS REVISORER

Hans Strandlund
Ordförande

Elisabeth Löf
Revisor

Revisionsrapport

Intern kontroll avseende behörigheter i ekonomi- system samt hantering av leverantörsfakturer och manuella betalningar

Region Västmanland

*Ebba Lind
Simon Löwenthal
Rebecka Hansson,
Certifierad kommunal
revisor, Auktoriserad
revisor*

Oktober 2017

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Revisionsfrågor, kontrollmål och revisionskriterier	3
2.3.	Revisionsmetod och avgränsning.....	4
3.	Granskningsresultat	5
3.1.	Behörigheter i ekonomisystem.....	5
3.1.1.	Attestförteckning.....	5
3.1.1.1.	Vår bedömning	6
3.1.2.	Förteckning över behörigheter	6
3.1.2.1.	Vår bedömning	6
3.1.3.	Behörighetsnivåer i IT-system	7
3.1.3.1.	Vår bedömning	8
3.1.4.	Rutiner för löpande kontroll av registrerade behörigheter	8
3.1.4.1.	Vår bedömning	8
3.2.	Hantering av leverantörsfakturer och manuella betalningar	9
3.2.1.	Attest av leverantörsfaktura	9
3.2.1.1.	Vår bedömning	9
3.2.2.	Förtroendekänsliga poster	9
3.2.2.1.	Vår bedömning	10
3.2.3.	Attest av manuella betalningar	10
3.2.3.1.	Vår bedömning	11
4.	Bedömning och rekommendationer	12
4.1.	Avstämning mot kontrollmål	12
4.2.	Svar på revisionsfrågorna samt rekommendationer	14

1. Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland genomfört en granskning av regionens interna kontroll avseende behörigheter i ekonomisystem samt hantering av leverantörsfakturor och manuella betalningar.

Efter genomförd granskning gör vi bedömningen att regionstyrelsen till viss del har en tillfredställande intern kontroll avseende behörigheter i ekonomisystem samt hantering av leverantörsfakturor och manuella betalningar. Till stora delar ser hanteringen bra ut, men bland de brister vi funnit kan följande iakttagelser nämnas:

- Granskningen visar att det finns vissa kontroller för när behörigheter ska avslutas, däremot finns en risk att behörighetsnivån inte förändras löpande under året om en person byter roll internt.
- Verifieringen visar att på en stor skillnad avseende följsamheten av rutiner mellan kontona personalrepresentation och representation, som kontrolleras manuellt av Ekonomiservice, samt resor och kurs- och konferenskostnader som inte kontrolleras manuellt. Avseende resor saknar 15 av de 20 kontrollerade verifikationerna ett angivet syfte som styrker ett nära samband med verksamheten.

Vi rekommenderar regionstyrelsen att:

- Se över om användaren med behörighet till samtliga fyra identifierade områdena i leverantörsfakturakedjan verkligen behöver alla dessa (enligt uppgift i samband med sakgranskning ska detta redan vara hanterat).
- Se över rutinerna för resor samt kurs- och konferenskostnader och om dessa behöver stärkas med att, exempelvis, kontrolleras manuellt.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland har PwC genomfört en granskning av intern kontroll avseende hantering av behörigheter i ekonomisystem samt hantering av leverantörsfakturor och manuella betalningar.

Enligt 6:7 kommunallagen ska nämnderna säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheterna bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Utifrån väsentlighet och risk har revisorerna bedömt att området intern kontroll är aktuell för fördjupade granskningar under 2017.

2.2. Revisionsfrågor, kontrollmål och revisionskriterier

Granskningen har syftat till att besvara följande revisionsfrågor:

- Har regionstyrelsen en tillfredsställande internkontroll avseende behörigheter i ekonomisystem?
- Är den interna kontrollen tillräcklig avseende system och rutiner för hantering av leverantörsfakturor och manuella betalningar?

För att besvara revisionsfrågorna och därmed uppnå syftet med granskningen har vi utgått från följande kontrollmål:

- Det finns en aktuell attestförteckning/attestkort avseende attest av ekonomiska transaktioner.
- Användarnas behörighetsnivå i IT-system (ekonomisystem, bankinloggning och eventuella förssystem relaterat till leverantörsfakturor och manuella betalningar) är ändamålsenlig utifrån ansvar och befogenheter.
- Det finns en samlad förteckning över vilka personer/befattningar som har behörighet i ekonomisystemet och vilken behörighet de har.
- Det finns fungerande rutiner för kontroll av att registrerade behörigheter är korrekta utifrån attestbeslut samt av förändringar under året (exempelvis medarbetare som slutar, är lediga eller tillfälliga förändringar av behörighet).
- Leverantörsutbetalningar är attesterad av behörig person.
- Fakturorna uppfyller kravet på en fullständig verifikation vad gäller s k förtroendekänsliga poster.
- Manuella betalningar är attesterad av behörig person.

Revisionskriterier utgörs av regionens regler och riktlinjer inom områdena samt tillämpliga delar av kommunal redovisningslag (KRL) och bokföringslagen (BFL).

2.3. Revisionsmetod och avgränsning

Kartläggning har gjorts av rutiner för hantering av behörigheter i IT-system (attestdatabas, ekonomisystem, bankinloggning och eventuella försystem relaterat till leverantörsfakturor och manuella betalningar) och hantering av leverantörs-utbetalningar och manuella betalningar, samt av tilldelade behörigheter.

Stickprovskontroll avseende leverantörsfakturor har gjorts genom ett urval av avseende förtroendekänsliga poster (dvs. representation, reseräkningar samt kurser och konferenser) och stickprov avseende manuella betalningar.

Vidare har dokumentstudier och intervjuer genomförts. Följande tjänstemän har intervjuats: systemförvaltare för ekonomisystem, ekonomiassistent, och vid sakgranskning inkluderades även redovisningschef.

Granskningen avgränsas till att avse regionstyrelsen och översiktligt övriga nämnder.

Revisionsrapporten har varit föremål för sakgranskning hos berörda tjänstemän.

3. Granskningsresultat

3.1. Behörigheter i ekonomisystem

3.1.1. Attestförteckning

Kontrollmål: Det finns en aktuell attestförteckning/attestkort avseende attest av ekonomiska transaktioner.

Tilldelning av attestträtt¹ görs via en blankett som undertecknas av överordnad chef samt förvaltningschef enligt delegation och sparas i diariet. Utifrån blanketten registrerar ekonomiadministrationen attestträten i attestdatabasen samt bifogar namnteckningen till attestkortet i systemet. Sedan registrerar systemadministrationen attestträterna/behörigheterna i ekonomisystemet utifrån uppgifter som finns i attestdatabasen. Årligen erhåller samtliga förvaltningschefer listor med samtliga attestträter som dess medarbetare har i attestdatabasen. Respektive förvaltningschef ansvarar för att utifrån dessa listor kontrollera om det finns medarbetare vars attestträtt ska förändras och skickar uppdaterade listor till Ekonomiservice. Vid tidpunkten för granskningen framstod det som att attestförteckningarna inte undertecknades vilket medförde att revisionen inte tagit del av undertecknade attestförteckningar. Dock framgick vid sakgranskning att regionens attestförteckningar, enligt uppgift, skickas till ekonomichef och förvaltningsdirektör för underskrift. Delegationsbeslut anmäls till AU (arbetsutskott).

En stickprovskontroll har genomförts för att kontrollera att registrerade attestträter är korrekta utifrån tilldelade attestträter. Sammanlagt har 50 personers attestträtt verifierats, varav 25 stycken valdes från ekonomisystemet och 25 valdes från tilldelningsblanketer från 2017. Resultatet av verifieringen framgår av tabellen nedan.

	Verifierades utan anmärkning	Verifierades med anmärkning	Totalt antal verifierade attestträter
Urval från ekonomisystem	25	0	25
Urval från blanketter	24	1	25
Totalt	49	1	50

Av 50 granskade attestträter verifierades 49 utan anmärkning. Värt att notera är att flertalet (24 st) av attestträterna som valdes från ekonomisystemet, verifierades mot årslistorna som togs ut inför 2017 som sparats digitalt. Detta eftersom det avsåg attestträter som initialt registrerats före 2016. Som nämnts ovan, görs en

¹ Beslutsattest, beställarattest, behörighetsattest och ersättare.

genomgång av chef av attesträtterna, dock erhöll vi vid revisionen inte undertecknade attestförteckningar som påvisar att dessa attesträtter fortfarande är aktuella.

3.1.1.1. Vår bedömning

Genomförd verifiering påvisar att registrerade attesträtter överensstämmer väl med tilldelade attesträtter. Med reservation för att revisionen ej erhöll undertecknade attestförteckningar bedömer vi ändå att registrerade attesträtter är aktuella. Den sammanfattade bedömningen blir därmed att kontrollmålet är *uppfyllt*.

3.1.2. Förteckning över behörigheter

Kontrollmål: Det finns en samlad förteckning över vilka personer/befattningar som har behörighet i ekonomisystemet och vilken behörighet de har.

Avseende regionens behörigheter finns ett dokument benämnt *Rollregister* som beskriver vilka behörigheter som finns och vad de ger tillgång till. Vi har erhållit en lista med samtliga behörigheter som finns upplagda i Agresso samt ytterligare en lista med vilka som har behörighet till bankkonton.

Rutiner avseende beställning av behörigheter i Agresso regleras i dokumentet *Behörighetsbeställning Agresso*.² Behörigheter kan antingen beställas via regionens ärendehanteringssystem alternativt via Systemstöd Ekonomis funktionsbrevlåda. Det är Systemstöd Ekonomi som sköter själva registreringsprocessen. Vilken behörighetsnivå som den anställda tilldelas baseras i majoriteten av fallen på vilken roll den anställda har. Vid eventuella tveksamheter görs enligt uppgift kontroller genom att beställaren kontaktas för att säkerställa att korrekt behörighetsnivå tilldelas.

I utdraget över registrerade behörigheter i Agresso framgår, bland annat, användar-ID, användarens namn och samtliga behörigheter respektive användare har. Det finns ungefär 2 350 unika användare registrerade, varav cirka 2 000 är registrerade på individer. Av dessa är det 23 som har behörigheten "ES1", vilket innebär att de, bland annat, kan ändra i leverantörsregistret och skapa en betalbil. Inom denna grupp är det två personer som även har behörigheten "System", vilket innebär att de har behörighet att göra allt i Agresso, bland annat lägga upp attesträtter och behörigheter. Totalt är det 14 personer som har behörigheten "System".

3.1.2.1. Vår bedömning

Granskningen visar att det finns en samlad förteckning över vilka personer som har behörighet i ekonomisystemet och vilken behörighet de har. Det finns även en beskrivning över vad alla behörigheter innebär. Kontrollmålet bedöms därmed vara *uppfyllt*.

² Om behörigheterna avser beslutsattest, beställarattest, behörighetsattest och ersättare ska de kompletteras med rutinen som anges i avsnitt 3.1.1.

3.1.3. Behörighetsnivåer i IT-system

Kontrollmål: Användarnas behörighetsnivå i IT-system (ekonomisystem, bankinloggning och eventuella försystem relaterat till leverantörsfakturer och manuella betalningar) är ändamålsenlig utifrån ansvar och befogenheter.

Processen för en utbetalning inleds med att ekonomisystemet skapar ett betalningsförslag baserat på de beslutsattesterade fakturorna. Betalningsförslaget måste sedan accepteras för att därefter skickas vidare till betalning. Slutligt verkställande görs i internetbanken. För att göra detta krävs att två personer signerar bankkvittensen. Regionen tillämpar alltså tvåhandsprincip vid utbetalning av fakturer, vilket har verifierats i granskningen. Det uppgavs under intervjun även att, till exempel, en ändring av en leverantörs bankkonto i leverantörsregistret skulle flaggas i samband med ett utbetalningsförsök i och med att bankkontonumret då inte skulle matcha mellan leverantörsregistret och informationen i banken.

I den lista med behörigheter till bankkonton som vi har fått oss tillhanda finns det sex personer som kan verkställa en utbetalning. Gällande behörighet till bankkonton uppgavs att de behöver vara två i förening för att lägga upp en ny behörighet, även där används således tvåhandsprincipen. Det är totalt fyra stycken som kan lägga upp dessa behörigheter, chefen för Ekonomiservice samt tre personer på CEVA.

Ytterligare görs det ett flertal kontroller i efterhand genom att regionen använder sig av Inyett, vilket är ett system som kontrollerar alla utbetalningar och leverantörer. Detta görs med avsikt att upptäcka, exempelvis, eventuella dubbelbetalningar, betalningar till bluffbolag, avvikande betalmönster och betalningar som överstiger inställd limit.

Vidare har en kartläggning gjorts avseende vilka som har behörighet till samtliga följande områden; beslutsattestera fakturer, göra ändringar i användarregistret, göra ändringar av fasta data i leverantörsregistret och verkställa en utbetalning. Samtliga 14 personer med rollen "System" har behörighet till de tre först nämnda av dessa områden samt att skapa en betalfil, men ingen av dessa har behörighet att effektuera en utbetalning i internetbanken. En användare identifierades som har behörighet till att beslutsattestera fakturer, göra ändringar i leverantörsregistret, skapa en betalfil samt att effektuera en utbetalning. Däremot har regionen, likt tidigare nämnt, en tvåhandsprincip för att verkställa en utbetalning i internetbanken. Vid samband med sakgranskning upplyste Regionen om att behörighetsstrukturen motiverades av att en uppgradering av ekonomisystemet ägde rum. Personen med de iakttagna behörigheterna är modulspecialist vilket motiverade behörighetsstrukturen. Enligt uppgift, ska denna användare inte längre ha samtliga behörigheter.

Som ett led i granskningen har vi erhållit en logglista av samtliga ändringar i leverantörsregistret från 2017-01-01 till och med 2017-04-30. En genomgång

gjordes av de ändringar som genomförts av användaren med ovan nämnda behörighet. Samtliga ändringar av bankgironummer har kontrollerats mot Inyett utan anmärkning.

3.1.3.1. Vår bedömning

Kartläggningen av behörigheter visar att det vid tidpunkten för granskningen (juni 2017) fanns en person som skulle kunna göra ändringar i leverantörsregistret, beslutsattestera en faktura samt skapa en betalfil. Däremot använder regionen sig av tvåhandsprincipen vilket innebär att personen enskilt inte skulle kunna effektuera en utbetalning. Det finns även ett flertal kontroller som genomförs i efterhand dels genom Inyett, samt att det automatiskt flaggas om bankkontonumret inte matchar mellan leverantörsregistret och banken. Kontrollmålet bedöms därmed vara *uppfyllt*.

3.1.4. Rutiner för löpande kontroll av registrerade behörigheter

Kontrollmål: Det finns fungerande rutiner för kontroll av att registrerade behörigheter är korrekta utifrån attestbeslut samt av förändringar under året (exempelvis medarbetare som slutar, är lediga eller tillfälliga förändringar av behörighet).

Avseende behörigheter uppges att det för den löpande hanteringen bygger på att ansvarig chef meddelar eventuella ändringar som behöver ske bland dess medarbetare. En systematisk kontroll sker genom att HSA (IT-avdelningen) varje halvår skickar en lista till ansvariga systemförvaltare innehållandes samtliga personer som avslutat sin anställning under perioden. En risk som uppmärksammas är att det inte finns någon rutin som fångar upp eventuella förändringar i behörighetsnivå som kan ske om en person byter roll internt. Däremot är beslutsattestanter och beställare uppsatta i systemet med ansvarsnummer eller leveransadress. Om en användare byter enhet kommer personen fortsatt få den tidigare enhetens fakturor om bytet inte meddelas och en justering kan göras. Motsvarande situation finns för beställare då de enbart kan beställa till den leveransadress de är uppsatta för. Viss problematik finns när, exempelvis, en tidigare chef inte längre ska vara chef men stannar kvar inom samma enhet. Detta kan inte fångas upp löpande utan att det informeras vidare av någon på enheten.

3.1.4.1. Vår bedömning

Granskningen visar att det finns vissa kontroller för när behörigheter ska avslutas, däremot finns en risk att behörighetsnivån inte förändras om en person byter roll internt. Utöver den halvårsvisa systematiska kontrollen som sker avseende personer som avslutat sin anställning bygger den löpande hanteringen främst på att ansvarig chef eller användaren själv meddelar ändringar som behöver ske. Kontrollmålet bedöms därmed vara *delvis uppfyllt*.

3.2. Hantering av leverantörsfakturor och manuella betalningar

3.2.1. Attest av leverantörsfaktura

Kontrollfråga: Leverantörsutbetalningar är attesterade av behörig person.

Som ett led i att säkerställa att regionens regler avseende attest följs har en stickprovskontroll för 80 leverantörsfakturor genomförts. Likt nämnt under avsnitt 3.1.1 har vi ej erhållit undertecknade attestförteckningar varför matchning har skett mot det utdrag från attestdatabasen över aktuella attesträtter vi har erhållit. Kontrollen visar att alla 80 leverantörsutbetalningar har blivit attesterade av behörig person.

3.2.1.1. Vår bedömning

Verifieringen visar att samtliga kontrollerade leverantörsutbetalningar har blivit attesterade av behörig person. Kontrollmålet bedöms därmed vara uppfyllt.

3.2.2. Förtroendekänsliga poster

Kontrollfråga: Fakturorna uppfyller kravet på en fullständig verifikation vad gäller s k förtroendekänsliga poster.

Regionen har ett rutindokument avseende representation som i mångt och mycket följer Skatteverkets regler. Där ingår bland annat att en verifikation ska styrka att det finns ett samband mellan personerna som deltagit i representationen och verksamheten. I verifikationen ska det framgå; syfte med representationen, vilka deltagarna var (namn, befattning och företagsnamn) samt datum för representationen. I riktlinjerna nämns även att det inom regionen ska framgå ett när samband med verksamheten vid resor i tjänsten. Ytterligare innehåller dokumentet anvisningar avseende rätten till avdrag för ingående moms samt vilka beloppsgränser som gäller. Denna del är dock i behov av uppdatering i och med Skatteverkets nya regler avseende representation.

Samtliga verifikationer överstigande 500 kr avseende intern och extern representation kontrolleras manuellt av Ekonomiservice innan utbetalning.³ Kontrollen sker med avsikt på korrekt momsavdrag, att korrekt information är bifogad till verifikationen och att riktlinjerna avseende jäv följs.

En stickprovskontroll har genomförts för att kontrollera att regionens fakturor avseende förtroendekänsliga poster uppfyller kraven på en fullständig verifikation. Totalt har 80 poster valts ut genom ett randomiserat urval avseende kurs- och konferenskostnader, resekostnader samt intern respektive extern representation.

³ Konto 4630 samt 7070.

	Verifierades utan anmärkning	Verifierades med anmärkning	Totalt antal verifierade atteststrätter
Kurs- och konferenskostnader (4610)	15	5	20
Intern representation (4630)	18	2	20
Resor (68x)	5	15	20
Extern representation (7070)	19	1	20
Totalt	51	29	80

Stickprovskontrollen visade att det för resor finns bristfälliga rutiner avseende vad som behöver framgå i underlagen. I rutindokumentet avseende representation anges det att det ska framgå ett nära samband med verksamheten vid resor. Vår kontroll visade att det i 15 fall av 20 saknades dokumentation som styrkte ett nära samband med verksamheten. Avseende representationskontona saknades det syfte för tre verifikationer av 40. För dessa konton kontrolleras, likt tidigare nämnt, samtliga verifikationer överstigande 500 kr manuellt varför det märks en tydlig skillnad i andelen korrekt hanterade verifikationer. De tre felaktigt hanterade verifikationerna var sådana som understeg 500 kr. Inom kontot kurs- och konferenskostnader saknades det program bifogat till verifikationen i fem fall av 20. För två av dessa saknades det även syfte, varav det för en av dem också saknades deltagarlista.

3.2.2.1. Vår bedömning

Verifieringen visar att på en stor skillnad avseende följsamheten av rutiner mellan kontona för intern representation och extern representation, som kontrolleras manuellt av Ekonomiservice, samt resor och kurs- och konferenskostnader som inte kontrolleras manuellt. Avseende resor saknar 15 av de 20 kontrollerade verifikationerna ett angivet syfte som styrker ett nära samband med verksamheten. Regionen uppgav vid sakgranskningen att de har tydliga rutiner för att syfte ska framgå vid manuella reseräkningar, däremot finns det inte samma tydliga rutiner vid resor som tas på faktura. Vår bedömning är dock att utan sådant angivande försvåras möjligheterna att styrka ett nära samband med verksamheten. Kontrollmålet bedöms vara *delvis uppfyllt*.

3.2.3. Attest av manuella betalningar

Kontrollfråga: Manuella betalningar är attesterad av behörig person.

Regionens manuella betalningar sparas i pärmar hos Ekonomiservice. Där är de sorterade i nummerordning med underlag samt underskrift av beslutsattestant. För att kontrollera att dessa underskrifter är av behörig person har vi genom ett randomiserat stickprovsurval valt ut 30 manuella betalningar. Kontroll har sedan skett mot att attestanten är behörig samt att betalningen har ett nära samband med verksamheten. Attestantens behörighet har säkerställts mot regionens attestdatabas

där samtliga beslutsattestanter finns registrerade tillsammans med en bild på respektive persons signatur.

	Verifierades utan anmärkning	Verifierades med anmärkning	Totalt antal verifierade betalningar
Manuella betalningar	28	2	30

Av 30 granskade manuella betalningar verifierades 28 utan anmärkning. För två betalningar fanns det inget namnförtydligande avseende attestantens signatur. I och med att attestantens namn inte framgick kunde signaturen inte säkerställas mot attestdatabasen.

3.2.3.1. Vår bedömning

Verifieringen visar att samtliga kontrollerade manuella betalningar har ett nära samband med verksamheten. Däremot kunde inte behörig attest säkerställas för två betalningar eftersom namnförtydligande saknades. Kontrollmålet bedöms vara uppfyllt.

4. Bedömning och rekommendationer

4.1. Avstämning mot kontrollmål

Granskningen har gjorts utifrån sju kontrollmål. Bedömningen av respektive kontrollmål görs enligt kriterierna: Uppfyllt/Delvis uppfyllt/Ej uppfyllt.

Kontrollfråga	Bedömning
Det finns en aktuell attestförteckning/attestkort avseende attest av ekonomiska transaktioner.	Uppfyllt. Genomförd verifiering påvisar att registrerade attesträtter överensstämmer väl med tilldelade attesträtter. Med reservation för att revisionen ej erhöll undertecknade attestförteckningar bedömer vi ändå att registrerade attesträtter är aktuella.
Det finns en samlad förteckning över vilka personer/befattningar som har behörighet i ekonomisystemet och vilken behörighet de har.	Uppfyllt. Granskningen visar att det finns en samlad förteckning över vilka personer som har behörighet i ekonomisystemet och vilken behörighet de har. Det finns även en beskrivning över vad alla behörigheter innebär.
Användarnas behörighetsnivå i IT-system (ekonomisystem, bankinloggning och eventuella förssystem relaterat till leverantörsfakturor och manuella betalningar) är ändamålsenlig utifrån ansvar och befogenheter.	Uppfyllt. Kartläggningen av behörigheter visar att det vid tidpunkten för granskningen (juni 2017) fanns en person som skulle kunna göra ändringar i leverantörsregistret, beslutsattestera en faktura samt skapa en betalfil. Däremot använder regionen sig av tvåhandsprincipen vilket innebär att personen enskilt inte skulle kunna effektuera en utbetalning. Det finns även ett flertal kontroller som genomförs i efterhand dels genom Inyett, samt att det automatiskt flaggas om bankkontonumret inte matchar mellan leverantörsregistret och banken.
Det finns fungerande rutiner för kontroll av att registrerade	Delvis uppfyllt. Granskningen visar att det finns vissa

behörigheter är korrekta utifrån attestbeslut samt av förändringar under året (exempelvis medarbetare som slutar, är lediga eller tillfälliga förändringar av behörighet).	kontroller för när behörigheter ska avslutas, däremot finns en risk att behörighetsnivån inte förändras om en person byter roll internt. Utöver den halvårsvisa systematiska kontrollen som sker avseende personer som avslutat sin anställning bygger den löpande hanteringen främst på att ansvarig chef eller användaren själv meddelar ändringar som behöver ske.
Leverantörsutbetalningar är attesterad av behörig person.	Uppfyllt. Verifieringen visar att samtliga kontrollerade leverantörsutbetalningar har blivit attesterade av behörig person.
Fakturorna uppfyller kravet på en fullständig verifikation vad gäller s k förtroendekänsliga poster.	Delvis uppfyllt. Verifieringen visar att på en stor skillnad avseende följsamheten av rutiner mellan kontona för intern representation och extern representation, som kontrolleras manuellt av Ekonomiservice, samt resor och kurs- och konferenskostnader som inte kontrolleras manuellt. Avseende resor saknar 15 av de 20 kontrollerade verifikationerna ett angivet syfte som styrker ett nära samband med verksamheten. Regionen uppgav vid sakgranskningen att de har tydliga rutiner för att syfte ska framgå vid manuella reseräkningar, däremot finns det inte samma tydliga rutiner vid resor som tas på faktura. Vår bedömning är dock att utan sådant angivande försvåras möjligheterna att styrka ett nära samband med verksamheten.
Manuella betalningar är attesterad av behörig person.	Uppfyllt. Verifieringen visar att samtliga kontrollerade manuella betalningar har ett nära samband med verksamheten. Däremot kunde inte behörig attest säkerställas för två betalningar eftersom namnförtydligande saknades.

4.2. Svar på revisionsfrågorna samt rekommendationer

Efter genomförd granskning gör vi bedömningen att regionstyrelsen till viss del har en tillfredställande intern kontroll avseende behörigheter i ekonomisystem samt hantering av leverantörsfakturor och manuella betalningar. Till stora delar ser hanteringen bra ut, men bland de brister vi funnit kan följande iakttagelser nämnas:

- Granskningen visar att det finns vissa kontroller för när behörigheter ska avslutas, däremot finns en risk att behörighetsnivån inte förändras löpande under året om en person byter roll internt.
- Verifieringen visar att på en stor skillnad avseende följsamheten av rutiner mellan kontona personalrepresentation och representation, som kontrolleras manuellt av Ekonomiservice, samt resor och kurs- och konferenskostnader som inte kontrolleras manuellt. Avseende resor saknar 15 av de 20 kontrollerade verifikationerna ett angivet syfte som styrker ett nära samband med verksamheten.

Vi rekommenderar regionstyrelsen att:

- Se över om användaren med behörighet till samtliga fyra identifierade områdena i leverantörsfakturakedjan verkligen behöver alla dessa (enligt uppgift i samband med sakgranskning ska detta redan vara hanterat).
- Se över rutinerna för resor samt kurs- och konferenskostnader och om dessa behöver stärkas med att, exempelvis, kontrolleras manuellt.

2017-10-05

Ebba Lind

Projektledare

Tobias Bjöörn

Uppdragsledare